

Projektrapport

Miljötillsyn på verksamheter med hantering av trävaror, lösningsmedel, täkter m.m.

2023-12-06

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Vi genomförde miljötillsyn på 27 verksamheter mellan den 18 september och den 20 oktober. Tillsynen genomfördes på såväl icke anmälningspliktiga som anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter.

Verksamheterna som vi besökte var timmerterminaler och sågverk, anläggningar med förbrukning av organiska lösningsmedel, betongstationer, sjukhus, gummi- och plastindustri, mellanlager av avfall samt grus- och bergtäkter.

Eftersom dessa verksamheter hade så olika karaktär anpassade vi fokusområdena till verksamheterna. Det som fick avgöra detta var resultat från tidigare genomförda kontroller, uppgifter i Naturvårdsverkets tillsynstrategi och andra tillsynsbehov. Exempel på fokusområden var dagvattenkvalitet (timmerterminaler, mellanlager avfall), gränsmarkeringar (täkter), tillstånd enligt tillsynsstrategin (gummi- och plastindustri) och kunskap om utsläppsnivåer (betong, timmer, mellanlager avfall, lösningsmedel).

Resultat

Av 27 besökta verksamheter var det 12 verksamheter med avvikelser. Några avvikelser handlade om att efterfrågade provtagningar inte blivit genomförda av verksamheten sen förra besöket. Två verksamheter hanterade utfasningsämnen men hade inget aktivt substitutionsarbete, utan antog att kemikalieleverantören skulle hantera utfasningsarbetet. Några avvikelser handlade om den organisatoriska hanteringen av avfall och farligt avfall. En verksamhet hade bristfällig hantering av kemikalier där bland annat fat med olja och spillolja stod utan märkning och invallning. För vissa av täkterna saknades gränsmarkeringar.

Vår uppföljning efter projektet

Efter det här projektet drar vi slutsatsen att arbetet med tillståndspliktiga verksamheter skilde sig från icke anmälningspliktiga och anmälningspliktiga verksamheter. Det var t.ex. svårare att boka in tillsynsbesök hos de tillståndspliktiga verksamheterna, vilket ledde till att flera anläggningar flyttats över till ett uppsamlingsprojekt. Det var dessutom svårare att använda samma övergripande fokusområde för alla tillståndspliktiga verksamheter eftersom villkoren i tillstånden skiljer sig åt. Inläsningen krävde mer tid än vi räknat med eftersom de tillståndspliktiga verksamheterna har anteckningar från fler tillsynsbesök och miljörapporter att följa upp. Inläsning av tillstånd försvåras också när villkoren är så olika. Vi lärde oss att oanmäld miljötillsyn av villkor i tillstånd, såsom gränsmarkeringar, är svår att genomföra utan verksamhetsutövaren närvarande. Ibland är markeringarna svåra att hitta eftersom de kan vara dolda av terrängen och ha varierande utseende.

Vi märkte att tillsyn på vissa verksamheter som inte är anmälningspliktiga har begränsad miljönytta, exempelvis verksamheter med låg förbrukning av lösningsmedel. Vi överväger att sätta minimigränser för att kunna prioritera tillsyn hos mer miljöfarliga verksamheter där tillsynen ger större miljönytta.

Vi tog som lärdom att vissa verksamheter, exempelvis timmerterminaler, med fördel kan genomföras digitalt när vi granskar dokument eftersom dokumenten förvaras på kontor eller i datasystem som kan vara svåra att komma åt ute i verksamheten.

Avvikelser som vi kommer följa upp vid senare tillsyn var bland annat att vi ställde krav på verksamheter med exempelvis utfasningsämnen att förtydliga sina mål till kemikalieleverantören. I dagsläget förlitade sig verksamheterna på sina leverantörer att aktivt jobba för produkter som är bättre för miljön och deras verksamhet trots att leverantörerna inte kände till verksamheternas mål.

Avvikelser kring bristfällig avfallshantering kommer vi att följa upp vid senare tillsyn eftersom det antingen fanns tillräcklig möjlighet för sortering på plats men bristfällig implementering eller meningsskiljaktigheter i riskvärdering vid närhet till brunnar.

En verksamhet med utsläpp till en våtmark med potentiell miljöpåverkan kommer vi att följa upp i samarbete med kommunekolog för att åtgärda utsläppskällan och eventuell efterbehandling av våtmarken.

Vad blev nyttan med projektet?

Sammanfattningsvis kontrollerade vi i det här projektet utsläpp till miljön i olika former, vilket bidrar till att uppfylla Sveriges miljömål om en giftfri miljö.

Verksamheternas åtgärder efter kontroll bör begränsa utsläpp till miljön genom säkrare hantering av kemikalier, avfall och oljeavskiljare.

En annan nytta med projektet är att ett gammalt och inaktuellt miljötillstånd är på väg att upphävas.

Fakta om projektet

Namn:	Sprint 5. Verksamheter med hantering av trävaror, lösningsmedel, täkter m.m.
Projektet pågick:	18 september till 20 oktober 2023
Detta granskade vi:	<ul style="list-style-type: none">• Oljeavskiljare• Kemikalier och lösningsmedel• Icke farligt och farligt avfall• Gränsmarkeringar (täkter)• Utsläpp till miljön
Antal anläggningar:	27
Antal anläggningar utan avvikelser:	15

Bilaga. Anläggningar som ingick i projektet

Falköping

C & D Snickeri
Carlsson & Persson Skogstjänst
Dala Grustäkt
Floby Rescue AB
Fredahl Rydéns AB
Lackmästarn i Håkantorps /F
Lawnit Uddagården
Sjögerås Terminal
Södra Skogsägarna, omlastningsterminal
Thomas Betong AB/F
Täkt Berga 1:11 (SMA mineral)
XR Miljöhantering - mellanlagring/sortering

Hjo

Svebråta täkt
Ipur Hjo

Karlsborg

Täkt Forsvik (Svevia)
Täkt Skarpås (Jan Lundblad AB)

Skövde

Fjällets flisterminal
Skaraborgs Sjukhus Skövde
Skövde Billackering (Pierre billackering)
Thomas Betong AB
Täkt Billingsryd (Skanska)
Täkt Varola (SÅGAB)
Täkt Övertorp (Borgehall)

Tibro

Hästekulla Grustäkt
Spännefalla grustäkt
Täkt Karlshaga (Skanska)
Tibro Möbelindustri Interiör AB
Tibro Sågverk AB